

Azra Hodžić-Kadić – Manfred Luimpöck

Otkrij bosanski 1

Mit Illustrationen von Manfred Luimpöck

1. Auflage 2021

ISBN 978-3-85253-688-0

Lektorat: Mag. Dr. Nedad Memić

Rezensent: Univ. Prof. Dr. Halid Bulić

Ein besonderer Dank gilt Midhad Kadić, ohne dessen Mithilfe das Buch nicht zustande gekommen wäre.

Die Hörtexte wurden im Tonstudio Q-Port von Danilo Wimmer in Wien aufgenommen. Sprecherinnen und Sprecher waren Laura Elisa Maylein, Hanna Begić, Larisa Malohodžić, Midhad Kadić, Manfred Luimpöck, Danilo Wimmer und Azra Hodžić-Kadić.

Besuchen Sie auch unsere Homepage www.otkrij-bosanski.com.

Druck: druck.at, Leobersdorf

© 2021 E. Weber Verlag GmbH, Eisenstadt, www.eweber.at

Alle Rechte, insbesondere das Recht der Verbreitung, auch durch Film, Fernsehen, Internet, fotomechanische Wiedergabe, Bild- und Tonträger jeder Art, oder auszugsweiser Nachdruck, vorbehalten.

KOPIERVERBOT: Der Verlag weist darauf hin, dass das Kopieren zum Schulgebrauch aus diesem Buch laut § 42 Abs. 6 Urheberrechtsgesetz verboten ist.

Predgovor

Udžbenik *Otkrij bosanski 1* namijenjen je učenicima svih uzrasta koji žele naučiti osnove standardnog bosanskog jezika za svakodnevnu komunikaciju u Bosni i Hercegovini i u zemljama u kojima se bosanski jezik koristi kao službeni jezik. Udžbenik je također namijenjen učenicima u inozemstvu gdje se bosanski jezik izučava kao prvi ili strani jezik i za sve koji žele komunicirati na bosanskom jeziku. *Otkrij bosanski 1* pogodan je za učenje bosanskog jezika kao drugog ili stranog jezika u različitim obrazovnim ustanovama kako u Bosni i Hercegovini, tako i u inozemstvu. Odgovara austrijskom nastavnom planu i može se koristiti i kao slobodan izbor nastavnog materijala.

Sadržaj udžbenika

- Nakon predgovora i sažetka slijedi uvodno poglavlje (Uvodna lekcija). Pored regionalnih informacija, ovdje je prikazana bosanska abeceda, s uputama za ispravan izgovor temeljen na međunarodnim primjerima koji su karakteristični za mnoge evropske jezike. Ove su riječi poznate učenicima, tako da im na osnovu toga izgovor izgleda lakši nego inače.
- Zatim slijedi sedam lekcija. Svaka lekcija sadrži gramatički dio s vježbama. Daljnje vježbe i rješenja dostupni su online.
- U troječnom dijelu rječnika nalazi se brojčana oznaka od 0 do 7 za svaku bosansku riječ, a odnosi se na prvu upotrebu u odgovarajućoj lekciji. Nula se odnosi na Uvodnu lekciju. Riječi su poredane abecednim redom i prevedene su na njemački i engleski jezik kako bi se olakšalo učenje cilnjim grupama. Glagoli su navedeni u zasebnim tabelama, s infinitivnim oblikom i 1. licem jednine radi prepoznavanja glagolske osnove.
- Na posljednjoj stranici naći će se niz tipičnih bosanskih riječi pod nazivom *Interkulturalnost bosanskog jezika*.
- Udžbenik se temelji na najnovijim nastavnim planovima i zajedničkoj evropskoj referenci za jezike (GERS, A1 für Bd.1). U skladu s tim, uključene su četiri vještine potrebne za pravilno učenje bosanskog jezika: čitanje , slušanje , govor i pisanje .
- Uputa na online dio označena je u knjizi simbolom . Provjera znanja u obliku dodatnih vježbi također je dostupna online.

Opis materijala i formata u predstavljenim lekcijama

- Dvije studentice Maja i Selma iz Beča vode nas kroz gradivo svojim dijalozima u kojima govore o različitim temama. Njihovi su roditelji porijeklom iz Bosne i Hercegovine. Maja studira ekonomiju, a Selma slavistiku. U posljednjoj lekciji njih dvije kreću na put u Sarajevo, gdje će pohađati kurs bosanskog jezika.
- Svaka lekcija omogućava učenicima da steknu komunikacijske vještine kroz dijalog, kratke tekstove i slike uklopljene u određenu temu.
- Vježbe slušanja dostupne su za preuzimanje online i nadopunjaju ostale vještine. Sadržaj materijala odgovara temama odgovarajućih poglavlja. Transkripcije tekstova i dijaloga mogu se također pronaći tamo.
- Lekcije su napravljene na osnovu autentičnog materijala i namijenjene su upoznavanju Bosne i Hercegovine, njenog geografskog položaja, historije, kulture i književnosti. To se posebno odnosi na sljedeće udžbenike predviđene za više nivoe.

Azra Hodžić-Kadić, Manfred Luimpöck

Vorwort

Das Lehrbuch *Otkrij bosanski 1* (Entdecke Bosnisch 1) ist für Studierende jeden Alters gedacht, welche die Grundlagen der bosnischen Standardsprache für die tägliche Kommunikation in Bosnien-Herzegowina sowie in Ländern, in denen die bosnische Sprache als Amtssprache verwendet wird, erlernen wollen. Ebenso ist das Lehrwerk konzipiert für Lernende im Ausland, wo Bosnisch als Erstsprache oder Fremdsprache verwendet wird und überhaupt alle, die auf Bosnisch kommunizieren möchten. *Otkrij bosanski 1* ist geeignet für das Studium der bosnischen Sprache als Zweit- oder Fremdsprache an verschiedenen Bildungseinrichtungen sowohl in Bosnien-Herzegowina als auch im Ausland. Es entspricht dem österreichischen Lehrplan und kann auch als Unterrichtsmittel freier Wahl im Unterricht verwendet werden.

Inhalt des Lehrbuchs

- Nach dem Vorwort und der Inhaltsangabe kommt ein Einführungskapitel (Uvodna lekcija). Hier wird neben landeskundlichen Informationen vor allem das bosnische Alphabet dargestellt, mit Anweisungen für die richtige Aussprache anhand internationaler Beispiele, die für viele europäische Sprachen charakteristisch sind. Diese Wörter sind den Lernenden vertraut und die Aussprache ist somit weniger schwierig als gewöhnlich.
- Dann folgen sieben Lektionen. Jede Lektion enthält einen Grammatikteil mit Übungen. Weiterführende Übungen und Lösungen sind online verfügbar.
- Im dreisprachigen Vokabelteil findet sich bei jedem bosnischen Wort ein Ziffernhinweis von 0 bis 7, der auf die erstmalige Verwendung in der jeweiligen Lektion verweist. Null steht dabei für Uvodna lekcija. Alle Vokabel sind in alphabetischer Reihenfolge angeordnet und ins Deutsche und ins Englische übersetzt, um damit den jeweiligen Zielgruppen leichteres Verstehen und Lernen zu ermöglichen. Verben sind in separaten Tabellen aufgelistet, mit der Infinitivform und der 1. Person Singular zur Stammerkennung.
- Auf der letzten Seite findet sich eine Reihe von typisch bosnischen Wörtern unter *Interkulturalnost bosanskog jezika*. (Interkulturalität der bosnischen Sprache).
- Das Lehrbuch orientiert sich an den neuesten Lehrplänen und dem Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmen für Sprachen (GERS, A1 für Bd.1). Dementsprechend sind die vier für das korrekte Erlernen der bosnischen Sprache notwendigen Fähigkeiten inkludiert: Lesen , Hörverstehen , Sprechen und Schreiben .
- Ein Verweis auf den Online-Teil ist im Buch mit dem Symbol gekennzeichnet. *Provjera znanja* sind zusätzliche Übungen, die durchwegs im Online-Teil verfügbar sind.

Beschreibung des in den Lektionen dargestellten Materials und der Formate

- Anhand von Dialogen und verschiedenen Themen werden die beiden Studentinnen Maja und Selma aus Wien begleitet. Deren Eltern stammen ursprünglich aus Bosnien-Herzegowina. Maja studiert Wirtschaftswissenschaften und Selma Slawistik. In der letzten Lektion brechen die beiden zu einer Reise nach Sarajevo auf, wo sie einen Sprachkurs besuchen.
- Jede Lektion ermöglicht den Lernenden durch Dialoge, kurze Texte und Bildmaterial dem Lernenden Kommunikationsfähigkeiten zu erlangen, die in ein bestimmtes Thema eingebettet sind.
- Hörverständnisübungen sind online als Downloads abrufbar und ergänzen die anderen Fertigkeiten. Das Material entspricht inhaltlich den Themen in den jeweiligen Kapiteln. Auch Transkriptionen von Texten und Dialogen sind dort zu finden.
- Die Lektionen bestehen aus authentischem Material und sind für das Kennenlernen von Bosnien-Herzegowina, seiner geografischen Lage, Geschichte, Kultur und Literatur bestimmt.

Preface

The textbook *Otkrij bosanski 1* (Discover Bosnian 1) caters to the needs of students and learners who want to study the basics of Bosnian standard language for everyday communication in Bosnia and Herzegovina as well as in countries where Bosnian is used as an official language. Moreover, the textbook is designed for learners in countries where Bosnian is used as their first language or as a foreign language. It also targets anyone who wants to communicate in Bosnian. *Otkrij bosanski 1* is suitable for studying Bosnian as a second language in various educational institutions in Bosnia and Herzegovina as well as in foreign countries. The textbook complies with the Austrian Curriculum and can be used in secondary schools as approved teaching material.

Content of the textbook

- Following the preface and table of contents, there is an introductory unit (Uvodna lekcija). Along with general information about Bosnia and Herzegovina, the Bosnian alphabet is introduced in this chapter with instructions for the correct pronunciation through multi-lingual examples that are characteristic of many European languages. Since the learner is already familiar with several words, the pronunciation will be less difficult than usual.
- There are seven lessons. Each lesson contains grammar exercises. Further exercises and the key are accessible online.
- In the tri-lingual vocabulary part, each Bosnian word has a reference number from 0 to 7, indicating its first appearance in the corresponding chapter. Zero stands for Uvodna lekcija. All words are listed in alphabetical order and translated into German and English to facilitate comprehension for the respective target groups.

Verbs are listed in separate tables, with both their infinitive forms and the first person singular to identify the base form.

- On the last page, several typically Bosnian words are listed to demonstrate the vast variety in vocabulary (*Interkulturalnost bosanskog jezika*).
- The textbook follows the latest curriculum and is in accordance with the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR – A1 for Vol.1). Consequently, all four skills necessary for learning Bosnian properly are included: Reading , Listening , Speaking and Writing .
- The symbol indicates a reference to the online part.
Provjera znanja are additional exercises that are available online only.

Description of materials and formats used in the lessons

- Based on dialogues and various topics, Maja and Selma, who are students from Vienna, are accompanied all through the textbook. All of their parents are originally from Bosnia and Herzegovina. Maja studies economics and Selma is a student of Slavic studies. In the last lesson, the two friends are on their way to Sarajevo, where they are going to attend a language course.
- Each lesson provides dialogues, short texts and pictorial material embedded in a particular topic for the learner to achieve language proficiency.
- Listening comprehension exercises can be accessed as downloads and complement other skills; the material matches the topics in the respective chapters accordingly. Transcriptions of texts and dialogues can be found online as well.
- All lessons in the textbook consist of authentic material and are designed to familiarize the learner with Bosnia and Herzegovina, its geographic location, history, culture, and literature.

Azra Hodžić-Kadić, Manfred Luimpöck

Upute / Anweisungen / Instructions

BS	DE	EN
Dopunite.	Ergänzen Sie. Vervollständigen Sie.	Complete. Fill in.
Igrajte.	Spielen Sie.	Play.
Imenujte.	Benennen Sie.	Name.
Ispravite.	Korrigieren Sie.	Correct.
Izdvojite.	Sortieren Sie aus.	Sort out.
Izgovarajte.	Sprechen Sie nach.	Pronounce.
Koristite.	Verwenden Sie.	Use.
Napišite.	Schreiben Sie auf.	Write down.
Napravite.	Erstellen Sie.	Draw up.
Navedite.	Führen Sie an. Erwähnen Sie.	List. Mention.
Odgovorite.	(Be)antworten Sie.	Answer.
Odredite.	Bestimmen Sie.	Identify.
Otkrijte.	Entdecken Sie. Finden Sie heraus.	Find out.
Označite.	Markieren Sie.	Mark.
Pitajte.	Fragen Sie.	Ask.
Potcrtajte.	Unterstreichen Sie.	Underline.
Pogledajte.	Sehen Sie sich an.	Look at.
Ponovite.	Wiederholen Sie.	Repeat.
Poredajte.	Ordnen Sie.	Put in order.
Poslušajte.	Hören Sie (an).	Listen.
Postavite pitanje.	Stellen Sie eine Frage.	Ask a question.
Povežite.	Verbinden Sie.	Connect. Match.
Predstavite se.	Stellen Sie sich vor.	Introduce yourself.
Pročitajte.	Lesen Sie vor.	Read out.
Pronađite.	Finden Sie.	Find.
Razgovarajte.	Reden Sie. Sprechen Sie.	Talk.
Razvrstajte.	Ordnen Sie zu.	Match.
Recite.	Sagen Sie.	Tell.
Sastavite.	Bilden Sie.	Form.
Stavite.	Setzen Sie ein.	Insert.
Unesite.	Tragen Sie ein.	Enter.
Usporedite.	Vergleichen Sie.	Compare.
Upoznajte.	Lerne kennen.	Get to know.

Sadržaj

Inhaltsangabe / Table of Contents

0. (NULA) UVODNA LEKCIJA Einführungskapitel / Introductory Unit		Stranica 10 Seite / Page 10
TEMA	GRAMATIKA	KONTROLA
Historijski pregled pismenosti na bosanskom jeziku Historischer Überblick über die bosnische Schrifttradition Historical Overview of Bosnian script	Abeceda i izgovor glasova bosanskog jezika s primjerima Alphabet und Aussprache der bosnischen Sprache mit Beispielen Alphabet and pronunciation of the Bosnian language with examples 	Čitanje Lesen / Reading
	Č – čaj, Ć – čebe, Dž – džaba Đ – đak, Lj – ljepota, Nj – njemački, Š – šećer Ž – žaba	Slušanje Hören / Listening
		Govor Reden / Speaking
		Pisanje Schreiben / Writing
1. (PRVA) LEKCIJA: UPOZNAJMO SE Lernen wir uns kennen / Let's get to know each other		Stranica 17 Seite / Page 17
TEMA	GRAMATIKA	KONTROLA
Pozdravi i predstavljanje na bosanskom jeziku Grüßen und Kennenlernen auf Bosnisch Greeting and getting to know each other in Bosnian	Oblici glagola: potvrđni, odrični i upitni oblik Verbformen: Aussage, Verneinung und Frageform Forms of the verb in the affirmative and negative and question form Imenice: jednina, nominativ i genitiv Nomen: Einzahl, Nominativ und Genitiv Nouns: in singular form, nominative and genitive Lične zamjenice u jednini i množini Personalpronomen: Ez. und Mz. Personal pronouns: in singular and plural forms Prijedlog: iz (+ genitiv) Präposition: iz + Genitiv Preposition: iz + genitive	Čitanje Lesen / Reading
		Slušanje Hören / Listening
		Govor Reden / Speaking
		Pisanje Schreiben / Writing

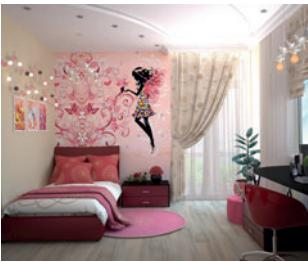
Sadržaj

Inhaltsangabe / Table of Contents

2. (DRUGA) LEKCIJA: KOLIKO IMAŠ/IMATE GODINA? Wie alt bist du/sind Sie? / How old are you?		Stranica 34 Seite / Page 34
TEMA	GRAMATIKA	KONTROLA
		 Čitanje
Brojevi Zahlen / Numbers Porodica i rodbina Familie und Verwandtschaft Family and relationships	Oblici glagola: imati, živjeti Die Formen des Verbs imati – haben, živjeti – leben Forms of the verb imati – have, živjeti – to live Imenice jednine: genitiv, lokativ i akuzativ Nomen Einzahl: Genitiv, Lokativ, Akkusativ Nouns in singular form: genitive, locative, accusative Prisvojne zamjenice Possessivpronomen Possessive pronoun Prijedlozi: iz, u, na Präpositionen iz, u, na Prepositions iz, u, na	 Slušanje Govor Pisanje
Znanje o BiH: dati informacije o svojoj domovini Wissenswertes über BiH, über sein eigenes Heimatland informieren Facts about BiH, giving information about your own home country		Lesen / Reading Hören / Listening Schreiben / Writing
3. (TREĆA) LEKCIJA: KO JE TO? ŠTA JE TO? Was ist das? / What's this?		Stranica 58 Seite / Page 58
TEMA	GRAMATIKA	KONTROLA
		 Čitanje
Šta ljudi vole raditi, a šta ne vole? Hobi i sport Was Leute gerne tun und was nicht; Hobbys und Sport What people like doing and what they don't like doing; hobbies and sport	Oblici glagola: ići, voljeti Die Formen des Verbs ići – gehen / voljeti – mögen Forms of the verb ići – go / voljeti – like Modalni glagoli: moći, htjeti, morati, željeti, znati, smjeti, trebatи Modalverben: können, möchten, müssen, wollen, wissen, dürfen, brauchen Modal verbs can, would like, must, want/wish, know, may/allowed to, need Imenice u množini: nominativ Mehrzahl des Nomens im Nominativ Plural form of the noun in the nominative Prijedlozi: na, o, od, za Präpositionen na, o, od, za Prepositions na, o, od, za	 Slušanje Govor Pisanje
Poznate ličnosti Bekannte Persönlichkeiten Famous persons Stvari u učionici Dinge im Klassenzimmer Things in the classroom		Lesen / Reading Hören / Listening Schreiben / Writing

Sadržaj

Inhaltsangabe / Table of Contents

4. (ČETVRTA) LEKCIJA: TOK VREMENA Der Lauf der Zeit / The course of time		Stranica 80 Seite / Page 80
TEMA	GRAMATIKA	KONTROLA
Dani, mjeseci, godišnja doba, praznici Tage, Wochen, Monate, Jahre, Jahreszeiten, Feiertage Days, weeks, months, years, seasons, holidays	Redni brojevi Ordnungszahlen Ordinal numbers	 Čitanje
Horoskopski znakovi Sternzeichen / Star signs	Glagoli: prezent Verben im Präsens Verbs in the present tense	Lesen / Reading
Sat Uhrzeit / Telling the time	Imenice množine: akuzativ Nomen Akkusativ Plural Nouns in the accusative plural	 Hören / Listening
Šta radite svaki dan? Was wir täglich tun Daily routines		 Govor
		Reden / Speaking
		 Pisanje
		Schreiben / Writing
5. (PETA) LEKCIJA: U KUĆI / U STANU Im Haus und in der Wohnung / In the House and in the Flat (Apartment)		Stranica 100 Seite / Page 100
TEMA	GRAMATIKA	KONTROLA
Namještaj i stvari u kući ili stanu Möbel und Gegenstände im Haus oder in der Wohnung Furniture and items in the house or in the flat	Pridjevi Adjektive / Adjectives	 Čitanje
Sobe / prostorije Zimmer / Rooms	Lokativ Neuer Fall, der nach dem Ort fragt: Wo? New case, asking for place: Where?	Lesen / Reading
Boje Farben / Colours	Prijedlozi: u, na + lokativ; ispod, ispred, iza, iznad, pokraj, od + genitiv Präpositionen: in, im, auf + Lokativ; unter, vor, hinter, über, neben, bis + Genitiv Prepositions: in, on + locative; under, before, behind, above/over, next to, as far as + genitive	 Slušanje
		Hören / Listening
		 Govor
		Reden / Speaking
		 Pisanje
		Schreiben / Writing

Sadržaj

Inhaltsangabe / Table of Contents

6. (ŠESTA) LEKCIJA: MAJA I SELMA U KUPOVINI Maja und Selma beim Einkaufen / Maja and Selma go shopping		Stranica 114 Seite / Page 114
TEMA	GRAMATIKA	KONTROLA
Šoping / kupovina Einkaufen / Shopping Prehrambeni proizvodi Lebensmittel / Food Količine i cijene Mengen und Preise Quantities and prices	Pridjevi i padeži Adjektive und Fälle Adjectives and cases Imperativ Befehlsform / Imperative	 Čitanje Lesen / Reading
		 Slušanje Hören / Listening
		 Govor Reden / Speaking
		 Pisanje Schreiben / Writing
7. (SEDMA) LEKCIJA: ODLAZAK U SARAJEVO Abreise nach Sarajevo / Leaving for Sarajevo		Stranica 136 Seite / Page 136
TEMA	GRAMATIKA	KONTROLA
Napisati e-mail E-Mails und Postkarten schreiben Writing emails and postcards Rezerviranje hotela i plaćanje u hotelu Hotelreservierungen und Zahlung Hotel reservations and payment Prijevozna sredstva Verkehrsmittel Means of transport Opis puta Nach dem Weg fragen Asking the way	Novi padež: instrumental S kime? Čime? Neuer Fall / New case Womit? Mit wem? With whom or what? 	 Čitanje Lesen / Reading
		 Slušanje Hören / Listening
		 Govor Reden / Speaking
		 Pisanje Schreiben / Writing

0. (NULA) UVODNA LEKCIJA

UVODNA LEKCIJA

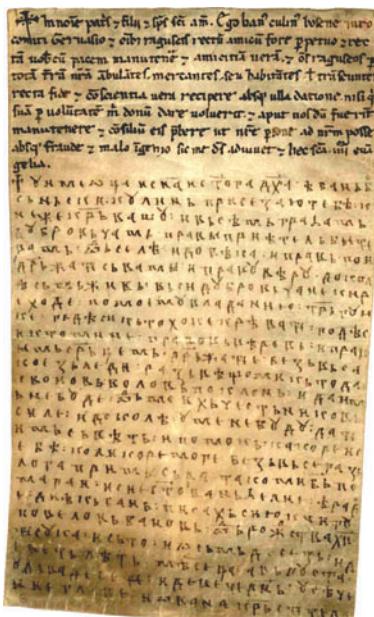
HISTORIJSKI PREGLED PISMENOSTI NA BOSANSKOM JEZIKU

Historischer Überblick über die bosnische Schrifttradition / Historical overview of Bosnian script.

Bosanski jezik je kroz historiju bio zapisivan na pet različitih pisama: glagoljici, čirilici, bosančici, arebici i latinici.

Die bosnische Sprache wurde im Laufe der Zeit in fünf verschiedenen Schriftarten niedergeschrieben:
Glagolitische Schrift, Kyrillisch, Bosančica, arabisches und lateinisches Alphabet. /

In the course of time, the Bosnian language was recorded in five different types of script: Glagolithic script, Cyrillic script, Bosančica, Arabic and Latin alphabet.

Slika 1: Povelja Kulina bana¹

Najznačajniji dokument napisan je na poluustavnoj čirilici – Povelja Kulina bana.

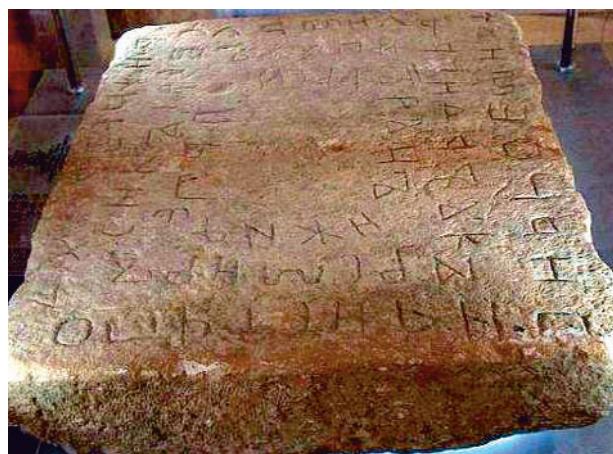
Die bedeutendste Urkunde wurde in Halbunziale geschrieben – die Urkunde des Ban Kulin.

The most important document ever written in half-uncial – the Charter of Ban Kulin.

Jedan od najznačajnijih i najstarijih spomenika srednjovjekovne pismenosti je Humačka ploča.

Eines der bedeutendsten und ältesten Denkmäler des mitteralterlichen Schrifttums ist die Steintafel von Humac.

One of the most important and oldest monuments regarding medieval writing tradition is the Stone Tablet of Humac.

Slika 2: Humačka ploča

¹ Ban – vladar, državni dostojanstvenik koji se u narodnim spomenicima javlja u 12. vijeku (Jahić 2010: 132)
Ban – Herrscher, Staatswürdenträger, welcher in Volksdenkmälern im 12. Jahrhundert auftaucht.

Ban – Ruler, high-ranking official, who appears in monuments of the 12th century.

Slika 3: Bosančica

ZANIMLJIVOSTI!

Bosančica je autentično srednjovjekovno pismo nastalo u Bosni.

Bosančica ist eine authentische mittelalterliche Schrift mit Ursprung in Bosnien.

Bosančica is an authentic medieval script that originated in Bosnia.

LATINICA	
Ђ	a (az)
Ѡ	b (buki)
Ѡ	v (vjedje)
Ѡ	g (glagolju)
Ѡ	d (dobro)
Ѡ	e (jest)
Ѡ	ž (živjet)
Ѡ	dz (dzjelo)
Ѡ	z (zemlja)
Ѡ	i (iže)
Ѡ	i
Ѡ	đ (đerv)
Ѡ	k (kako)
Ѡ	l (ljudije)
Ѡ	m (mislite)
Ѡ	n (naš)
Ѡ	o (on)
Ѡ	p (pokoj)
Ѡ	r (rci)
Ѡ	s (slovo)
Ѡ	t (tvrdio)
Ѡ	u (uk)
Ѡ	f (frt)
Ѡ	h (hjer)
Ѡ	o (ot)
Ѡ	šć (šta)
Ѡ	c (ci)
Ѡ	č (črv)
Ѡ	š (ša)
Ѡ	jer
Ѡ	jat

Slika 4: Glagoljica

Arabica ili arebica					
arabica	latinica	arabica	latinica	arabica	latinica
أ	a	غ	g	و	o
ب	b	ح	h	پ	p
ج	c	ای	i	ر	r
چ	č	ی	j	س	s
ج	ć	ق	k	ش	š
د	d	ل	l	ت	t
ج	dž	ڦ	lj	ڦ	u
ج	đ	م	m	و	v
ه	e	ن	n	ز	z
ف	f	ڻ	nj	ڙ	ž

Slika 5: Arebica

A a	DŽ dž	I i	N n	Š š
B b	Đ đ	J j	NJ nj	T t
C c	E e	K k	O o	U u
Ć ć	F f	L l	P p	V v
Č č	G g	LJ lj	R r	Z z
D d	H h	M m	S s	Ž ž

ćirilica	А а	Б б	В в	Г г	Д д	Ђ ђ	Е е	Ж ж	З з	И и
latinica	A a	B b	V v	G g	D d	Đ đ	E e	Ž ž	Z z	I i
ćirilica	Ј ј	К к	Л л	Љ љ	М м	Н н	Њ њ	О о	П п	Р р
latinica	J j	K k	L l	Lj lj	M m	N n	Nj nj	O o	P p	R r
ćirilica	С с	Т т	Ћ ћ	Ү ү	Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч	Џ џ	Ш ш
latinica	S s	T t	Ć ć	Ü ü	F f	H h	C c	Č č	Dž dž	Š š

Danas se kao pismo u bosanskom jeziku koriste **LATINICA** i **ĆIRILICA**.

Heute verwendet man in der bosnischen Sprache sowohl das lateinische als auch das kyrillische Alphabet.

Nowadays, both the Latin and the Cyrillic alphabet are in use.

0. (NULA) UVODNA LEKCIJA

VJEŽBA 1

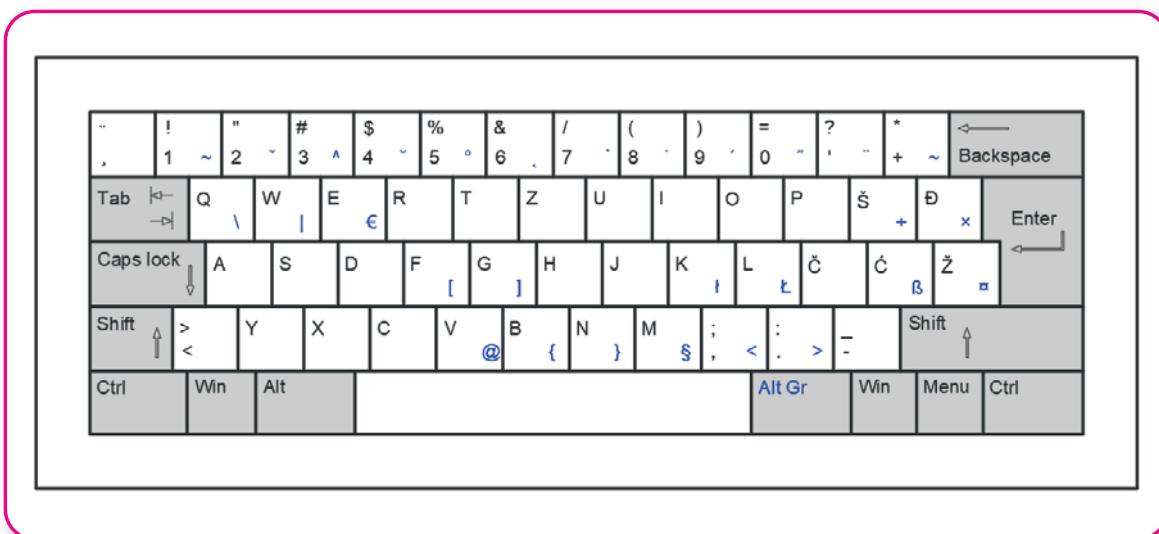
Sad već znate?

Wissen Sie das schon? / Do you know it already?

	DA	NE
Bosančica je staro pismo. / Bosančica ist eine alte Schrift / Bosančica is an old script.	X	
Humačka ploča je spomenik. / Die Tafel von Humac ist ein Denkmal. / The Tablet of Humac is a monument.		
Povelja Kulina bana je napisana na latinici. / Die Urkunde des Ban Kulin ist im lateinischen Alphabet geschrieben. / The Charter of Ban Kulin is written in the Latin alphabet.		
Bosanski jezik je pisan na 5 (pet) različitih pisama. / Die bosnische Sprache wurde in fünf verschiedenen Schriftarten niedergeschrieben. / The Bosnian language was recorded in five types of script.		

ABECEDA I IZGOVOR:

Alphabet und Aussprache. / Alphabet and pronunciation.

Slika 6: Bosanska tastatura

VJEŽBA 2

Track 1

Poslušajte i ponovite.

Hören und wiederholen Sie. / Listen and repeat.

Slova	Izgovor	Primjeri
A, a	/a/	Armin ♂
B, b	/b/	Beč
C, c	/ts/	car
Č, č	/tʃ/	čorba
Ć, č	/tɕ/	ćup
D, d	/d/	drvo
Dž, dž	/dʒ/	džem
Đ, đ	/dʑ/	đak
E, e	/e/	Elma ♀
F, f	/f/	film
G, g	/g/	golub
H, h	/h/	haljina
I, i	/i/	Ilidža
J, j	/j/	Jablanica
K, k	/k/	kahva
L, l	/l/	lahko
Lj, lj	/ʎ/	ljubav
M, m	/m/	Maglaj
N, n	/n/	Neum
Nj, nj	/ɲ/	Njemica
O, o	/o/	obala
P, p	/p/	pahulja
R, r	/r/	riba
S, s	/s/	sevdalinka
Š, š	/ʃ/	šah
T, t	/t/	taksi
U, u	/u/	Una
V, v	/v/	Vareš
Z, z	/z/	Zenica
Ž, ž	/ʒ/	žito

0. (NULA) UVODNA LEKCIJA

! VAŽNO! !

U bosanskom jeziku imenice se pišu velikim ili malim početnim slovom.

In der bosnischen Sprache werden Wörter mit großem oder kleinem Anfangsbuchstaben geschrieben.
In Bosnian, words may be written in small letters or capital letters.

Veliko početno slovo – imena ljudi, životinja, naroda, nazivi stanovnika, kontinenata, država, naseljenih mesta, geografskih naziva, nebeskih tijela, praznika, ulica.

(Alma, Mladen, Bosanac, Žuć, Australija, Austrija, Sarajevo, Sunce, Bajram, Božić, Ulica Ive Andrića...)

Malo početno slovo – opće imenice
(kuća, čovjek, cvijeće, voda, miš, umjetnost...)

Mit großem Anfangsbuchstaben werden Namen von Personen, Tieren, Völkern, Kontinenten, Ländern, Ortschaften und deren Bewohner, sowie geografische Begriffe, Himmelskörper, Feiertage und Straßen geschrieben. Mit kleinem Anfangsbuchstaben schreibt man allgemeine Substantive.

Capital letters are used with names of people, animals, nations, continents, countries, places, and inhabitants as well as geographical terms, celestial bodies, holidays, and street names.

All common nouns are written in small letters.

VJEŽBA 3

Sad već znate?

Wissen Sie das schon? / Do you know it already?

Koje riječi nisu imena gradova u BiH?

Welche Wörter sind keine Städtenamen aus Bosnien-Herzegovina?

Which names are no towns / cities in Bosnia and Herzegovina?

Hija / Ljubljana / Jablanica / Una / Maglaj / Beč / Neum / Njemačka /

Sarajevo / Vareš / Edita / Šipovo / Zenica / Čapljina / buregdžinica

VJEŽBA 4

Track 2

Poslušajte i izgovarajte sljedeće riječi.

Hören Sie sich die folgenden Wörter an und sprechen Sie diese nach.

Listen and pronounce the following words.

Č – čaj, Čapljina, čarapa, čarobnjak, čarolija, čaršija, časopis, čaša, ček, čevapčići

Ć – čebe, čeif, čelav, čelija, čevap, čirilica, čurka, čuprija, čošak, čevapčići

Dž – džaba, džem, džemper, džep, džezva, džez, džip, džoker

Đ – đak, đavo, đon, đubre, đumbir

Lj – ljepota, ljeto, ljubav, ljubimac, ljut

Nj – njemački, njega, njuška, njiva

Š – šećer, šah, šef, Šipovo, miš

Ž – žaba, žena, Živinice, život, muž

VJEŽBA 5

Track 3

Poslušajte i zapишite.

Hören Sie sich die Übung an und schreiben Sie auf. / Listen and take notes.

VJEŽBA 6**Dopunite tabelu i koristite riječi iz 3, 4. i 6. vježbe.**

Vervollständigen Sie die Tabelle mit Wörtern aus Übung 3, Übung 4 und Übung 6.

Complete the grid with words from exercise 3, exercise 4 and exercise 6.

čorba	ah	mi__
Be__	čećer	_pagete
Vare__	ivot	_ao
_up	elav	E_ropa
_em	ep	univer__um
_aljina	umbir	_argon
_ubav	epota	sendvi__
_ema_ka	ćevap_ići	_akuzi
mu__	ut	nju_ka

0. (NULA) UVODNA LEKCIJA

VJEŽBA 7

Track 4

Znate već? Sljedeće riječi pažljivo poslušajte i potcrtajte one koje čujete.

Kennen Sie diese schon? Hören Sie aufmerksam zu und unterstreichen Sie die Wörter, die Sie hören.
Which ones do you know? Listen carefully and underline the words that you hear.

VJEŽBA 8

Track 5

Igra: Pokušajte izgovoriti brzo i bez greške.

Sprechen Sie nach. / Repeat.

Cvrči cvrči cvrčak na čvoru crne smrče.
Ljubim ljubav Ljiljanu i ljubičicu.

1. (prva) LEKCIJA

UPOZNAJMO SE!

Lernen wir uns kennen! / Let's get to know each other!

IME I PREZIME: MAJA PETROVIĆ
studentica ekonomije u Beču
iz Bosne i Hercegovine
iz Mostara
Fra Ambre Miletića 28
88000 Mostar, Bosna i Hercegovina
maja258.petrovic@mostar.ba

IME I PREZIME: SELMA BEGIĆ
studentica slavistike u Beču
iz Austrije
iz Beča
Ottakringer Straße 39
1160 Beč, Austria
selma.begic1999@servus.at

Track 6 DIJALOG 1

Maja: Zdravo! Kako se zoveš?

Selma: Zdravo! Ja sam Selma Begić, a ti?

Maja: Ja se zovem Maja, a prezivam Petrović. Drago mi je!

Maja: Odakle dolaziš?

Selma: Ja sam iz Austrije, iz Beča. A ti?

Maja: Dolazim iz Bosne i Hercegovine, iz Mostara.

Selma: Studentica sam slavistike u Beču, a ti?

Maja: I ja sam također studentica u Beču, ali ekonomije.

Selma: Čao, vidimo se uskoro!

Kako se zoveš i prezivaš?

Ja sam...

Ja se zovem...

Ja se prezivam...

1. (PRVA) LEKCIJA: UPOZNAJMO SE

VJEŽBA 1

Razumijevanje teksta: Odgovorite sa DA ili NE. Ispravite ukoliko je potrebno.

Textverständnis: Antworten Sie mit JA oder NEIN. Korrigieren Sie wenn nötig.

Text comprehension: Answer with YES or NO. Correct if necessary.

	DA	NE	ISPRAVKA
Selma se preziva Petrović.		X	<i>Selma se preziva Begić.</i>
Selma je iz Mostara.			
Selma je studentica slavistike.			
Maja je iz Beča.			
Maja studira ekonomiju.			

LIČNE ZAMJENICE

Personalpronomen (persönliche Fürwörter) / personal pronouns

ja	mi
ti	vi / Vi
on / ona / ono	oni / one / ona

Glagol BITI

Nenaglašeni oblik glagola BITI / Kurzform / Short form

ja sam	mi smo
ti si	vi / Vi ste
on / ona / ono je	oni / one / ona su

Naglašeni oblik glagola BITI / Langform / Long form

ja jesam	mi jesmo
ti jesи	vi / Vi jeste
on / ona / ono jeste	oni / one / ona jesu

Odrični oblik glagola BITI / Verneinte Form / Negation

ja nisam	mi nismo
ti nisi	vi / Vi niste
on / ona / ono nije	oni / one / ona nisu

Upitni oblik glagola BITI / Frageform / Question form

Jesam li ja...? / Da li sam ja...?	Jesmo li mi...? / Da li smo mi...?
Jesi li ti...? / Da li si ti...?	Jeste li vi / Vi...? / Da li ste vi / Vi...?
Je li on / ona / ono... ? / Da li je on / ona / ono...?	Jesu li oni / one / ona...? / Da li su oni / one / ona...?

MALO RAZONODE SA ENISOM I DENISOM

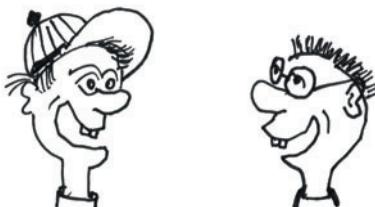
Spaß mit Enis und Denis / Fun with Enis and Denis

ENIS: Dobar dan! Želim novac!

DENIS: Dobar dan. Jeste li Vi lopov?

ENIS: Da, jesam.

DENIS: Drago mi je. Ja sam policajac. Idemo dalje!

VJEŽBA 2**Dopunite.**

Vervollständigen Sie. / Complete.

Jesi li _____ ti Astrid? Da, a on _____ Samir. Mi _____ Enis i Denis.

Ona _____ Angelika. Ja _____ Selma, a ona _____ Belma.

One _____ Maja i Marija.

VJEŽBA 3**Dopunite.**

Vervollständigen Sie. / Complete.

Ja sam _____ (biti) nastavnik¹. On _____ (biti) učitelj², a ona _____ (ne / biti) profesorica.

_____(biti) ti učenik? _____ (biti) on student?

Ne, on _____ (ne / biti) učenik. On _____ (biti) student. Ti _____ (ne / biti) Bosanac, ti

(biti) _____ Austrijanac. Oni _____ (ne / biti) Švedjani, oni _____ (biti) Bosanci.

Ja _____ (ne / biti) automehaničar, ja _____ (biti) električar. Ti _____ (biti) Hrvat,
a ona _____ (ne / biti) Hrvatica.

Vi _____ (ne / biti) Slovak. Vi _____ (biti) Slovenac.

¹nastavnik = ²učitelj koji izvodi nastavu od 6.-og do 9.-og ili od 5.-og do 8.-og razeda osnovne škole.¹nastavnik ist ein Lehrer an der Sekundarstufe I (5.-8./9. Schulstufe) / nastavnik is a teacher for Comprehensive School (Junior High) from grades 5 to 8/9.²učitelj ist der Grundschul- bzw. Volksschullehrer (1.-4./5. Schulstufe). / učitelj is a primary school teacher (grades 1-4/5)

1. (PRVA) LEKCIJA: UPOZNAJMO SE

VJEŽBA 4

Odgovorite na pitanja potvrđnim oblikom.

Antworten Sie auf die Fragen in bejahter Form. / Answer the questions in the affirmative form.

1. Jesi li ti profesorica? Da, ja sam profesorica.
2. Jesmo li mi iz Italije? _____.
3. Jesi li ti frizer? _____.
4. Jeste li Vi pacijent? _____.
5. Da li je on učitelj? _____.
6. Da li je ono dijete? _____.
7. Da li smo mi iz Švedske? _____.
8. Da li je ona političarka? _____.
9. Da li si ti iz Mostara? _____.
10. Da li je on student? _____.

VJEŽBA 5

Odgovorite na pitanja negacijom.

Antworten Sie auf die Fragen in verneinter Form. / Answer the questions in the negative form.

1. Da li je ona učenica? Ne, nije.
2. Jesi li ti Italijan? _____.
3. Da li su oni iz Bosne i Hercegovine? _____.
4. Da li je ona učiteljica? _____.
5. Je li on Francuz? _____.
6. Da li smo mi Austrijanci? _____.
7. Da li ste Vi prevodilac? _____.
8. Da li su oni iz Turske? _____.
9. Jesi li ti sportista? _____.
10. Je li ona prodavačica? _____.